

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. De Ecclesiâ repræsentativâ, seu Conciliis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

sem iudex
in contro-
versis de-
cidendis.

aliquid decidendum ac definiendum conveniat, nec laici ad hoc munus sunt idonei: deinde cum auctoritate docere videtur actus potestatis à Christo ad regendam Ecclesiam peculiariter concessæ, regimen autem Ecclesiæ, ut constat, non ad totum corpus, sed ad caput pertinet. Iudex ergo Fidei non est Ecclesia formalis, sed virtualis, seu representativa, hoc est, ut dixi, vel Romanus Pontifex solus, vel cum Concilio, de quo Sectione sequente.

SECTIO QUARTA.

De Ecclesiâ representativâ,
seu Conciliis.

I.
Quid nomi-
ne Concilii
intelligatur.

CONCILIA sunt comitia quædam Ecclesiastica: sicut enim in civili Republicâ primarii quique unâ cum Principe ad rectam illius administrationem, resque varias tractandas identidem conveniunt, ita in Ecclesiâ Episcopi sub Pontifice, Christi in terris Vicario congregantur, ut de iis, quæ ad illius regimen spectant communi consilio deliberent, eaque tum ad doctrinam tum mores statuunt, quæ ab omnibus fieri observarique debent. Hic itaque conventus seu congregatio à Græcis *σύνδος*, à Latinis Concilium, aut etiam Synodus vocatur.

II.
Quatuor
reperiuntur
Conciliorum
genera.

Concilia porro hæc in quadruplici sunt differentiâ: alia enim sunt *diocesana*, alia *provincialia*, alia *nationalia*, alia denique *generalia*. *Diocesana* Concilium est, cum sub uno aliquo Episcopo Parochi ipsius non ad res Fidei docendas, sed ad ea, quæ dictæ diœcesis administrationi conducunt, congregantur. Concilium *Provinciale* illud dicitur, in quo unus Archiepiscopus præest suis Suffraganeis simul collectis: quod etiam Concilium appellari solet *locale*. Concilium *Nationale* vocatur, in quo integræ alicujus nationis seu regionis Episcopi & Archiepiscopi sub uno aliquo Patriarchâ vel Primate conveniunt. Hoc verò Concilium vocatur interdum generale, non absolute & simpliciter, sed vel respectu præcedentium, vel quod generatim omnes illius gentis seu nationis Præsules contineat; qua etiam de causâ appellatur aliquando universale. Hæc tamen omnia Concilia reipsa sunt particularia, & errare possunt, nec ex se habent vim obligandi ad credendum ea quæ docent, aut definiunt, nisi confirmentur à Romano Pontifice, tunc autem firmitatem non à se, sed ab ipso accipiunt. Doctrina itaque, quam hæc Concilia ex se tradunt, habet solummodo auctoritatem humanam, majorem tamen vel minorem pro qualitate, & numero definitum.

III.
Quid sit
Concilium
generale,
& cur vo-
cetur Occu-
menicum.

Quartum itaque, quodque antonomasticè vocatur Concilium, est Concilium *Generale*, quod à Sancto Augustino & aliis vocatur etiam *Universale*, quia nimirum non ad hanc vel illam Nationem aut Provinciam, sed ad universam Ecclesiam pertinet. Hoc porro Concilium, ut sit legitimum, ab ipso Romano Pontifice congregari debet, ipseque in eo, vel per se vel suos Legatos præsidere: quid de Concilio ad deponendum Pontificem dicendum sit, habetur Disputatione sequente Sect. 4. num. 10. Ad hoc ergo Concilium accedere possunt & debent univèrsi terrarum orbis Episcopi, nisi justâ de causâ excusentur, & propterea appellatur *Oecumenicum*, à quo

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

proinde nullus Episcopus per se loquendo excludi potest.

Generale ergo Concilium, ut sit legitimum, convocari, ut diximus, debet à Romano Pontifice, utpote supremo Ecclesiæ capite, Christi que in terris Vicario: unde nisi ab eo congregetur, potest errare, ut in Concilio Ariminensi contigit, & consequenter non est infallibilis regula Fidei. Adde, quantumvis ab initio legitime congregetur, tandiu tamen solummodo habet auctoritatem infallibilem, quamdiu in obedientiâ Pontificis persistit, eique ut capiti unitur; si enim postquam Concilium est inchoatum, à Romani Pontificis obedientiâ discedat, eique obtemperare recuset, ut ex parte accidit in Concilio Basiliensi, ab eo tempore desinit esse infallibilis auctoritatis, nec censei potest regula Fidei.

IV.
Generale
Concilium
nisi à Ro-
mano Pon-
tificis con-
vocetur,
non est legi-
timum.

Causæ ad Concilium generale celebrandum variæ assignari solent: prima est nova hæresis exorta, ad quam extinguendam omnes Ecclesiæ Principes concurrere & conspirare debent, eique junctis viribus se opponere. Hinc septem prima generalia Concilia ad hunc finem videmus fuisse olim congregata. Varia etiam Concilia ob schismata inter Romanos Pontifices, ut Pisanum, Constantiense, & alia fuerunt coacta. Tertia causa est suspicio hæresis in Romano Pontifice, aut si in moribus planè esset incorrigibilis. Quarta est, si casus contingeret, ut Cardinales non possent aut nolent eligere Pontificem. Causa etiam sufficiens ad Concilium generale cogendum est abusu ac vitiorum, quæ in Ecclesiam irreperunt, reformatio. Quædam insuper Concilia celebrata fuisse cernimus, ut per ea Christiani excitarentur ad se Saracenis, & communi Ecclesiæ hosti opponendum: nonnulla etiam aliquando ad Imperatorem deponendum.

V.
Causa va-
ria ad co-
gendum
Concilium
generale.

Quid si Car-
dinales nol-
lent, aut
non possent
eligere Pon-
tificem.

Quæres, quinam sint ad generale Concilium convocandi? Quoad Episcopos jam diximus eos, quantum fieri potest, esse vocandos, nec ullum, per se loquendo posse excludi: soli verò Episcopi sunt ad Concilium necessarij & per se vocandi, ut in iis judicent & ferant sententiam. Ratio est, soli namque Episcopi sunt Pastores, seu quibus grex Christi doctrinâ & scientiâ traditur pascendus. Hinc in Concilio Niceno primo soli Episcopi 318. judicabant. Hinc etiam in Concilio Chalcedonensi Martinus quidam Abbas, Non est meum, inquit, subscribere, sed Episcoporum. Licet vero alii præter Episcopos admitterentur ad subscribendum, aliquid tamen addi solebat, quo denotabatur, eos non definiendo, sed definitis ab Episcopis consentiendo subscribere. Episcopi itaque absolute dicebant *subscripsi*, vel *definiens subscripsi*: de aliis verò dicitur, *consentientes subscripserunt*, ut de Presbyteris quibusdam expressè refertur in Concilio Arausicano secundo: qua etiam ratione in Concilio aliquando subscripsisse cernimus Imperatorem, ut videre licet in sextâ Synodo, actione duodecimâ.

VI.
De iis qui
ad Conci-
lium gene-
rale sunt
vocandi.

Soli Episcopi
sunt necessa-
rio ad Con-
cilium vo-
candi.

Differentia
inter sub-
scriptionem
Episcoporum,
& aliorum.

Soli ergo Episcopi ad generale Concilium necessarij sunt convocandi: unde apud antiquos omnes, ipsosque adeo Ecclesiæ Patres, ut Sanctum Cyprianum, S. Hilarium, S. Hieronymum, S. Ambrosium, S. Augustinum, & alios, hujuscemodi Concilia appellantur *Conventus Episcoporum*. Hinc in Concilio Chalcedonensi cum Monachi & Laici Concilium intrassent, clamaverunt identidem Patres: *Mitte foras superfluos, Concilium Episcoporum est*. Quamvis autem soli

VII.
Ab antiquis
omnibus
Concilia ge-
neralia vo-
cantur Con-
ventus Epi-
scoporum.

Tom. II.

Episcopi jure intersint Concilio, & habeant ordinariè jus suffragii, ex privilegio tamen seu indulto Pontificis & consuetudine idem concedi potest Cardinalibus, Episcopis titularibus, seu annularibus, Abbatibus, & Generalibus Ordinibus; quamvis enim non habeant jurisdictionem ordinariam, possunt tamen habere delegatam.

VIII.

Aliqui habent suffragium decisivum, alii consultivum.

Alii clerici, quamvis jus non habeant accedendi ad Concilium generale, vocari nihilominus possunt, ut difficultates, quæ circa res Fidei oriri possunt, examinent, & discutiant, qui proinde licet non habeant suffragium decisivum, habent tamen suffragium consultivum. Laici quamvis Concilio interesse possint ut illud defendant, & omnia pacata reddant, jus tamen suffragii non habent, imo Suarez hic, Disputatione undecimâ, Sectione primâ sine, probabiliter esse affirmat Pontificem iis suffragium in generali Concilio concedere non posse, cum jure saltem ordinario jurisdictionis non sint capaces: quod à fortiori dicendum est de fœminis.

IX.

Tam in veteri, quam in novo Testamento laici à jure suffragii in Ecclesiâ excluduntur.

Hinc tam in vetero, quàm novo testamento Laicis jus suffragii in rebus ad Fidem & Ecclesiam spectantibus non conceditur. Unde Aggæi 2. vers. 12. dicitur: *Interroga Sacerdotes legem.* Malachia etiam secundo, vers. 7. sic habetur: *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem requirunt ex ore ejus:* & alibi sæpè eadem veritas in vetero testamento traditur. In novo etiam Testamento hoc idem variis locis habetur: sic Actorum 20. vers. 27. dicit Apostolus: *Attendite vobis, & uni-*

verso gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei. Hinc etiam Matthæi 5. vers. 14. dicitur: *Vos estis lux mundi:* & cap. ultimo, vers. 19. *Euntes docete &c.*

Concilium itaque generale in quo adest Pontifex, errare non potest, & est infallibilis regula Fidei; regitur namque à Spiritu Sancto, ut habetur Actorum 15. vers. 29. in forma definiendi ab Apostolis usurpata: *Visum est Spiritui Sancto, & nobis:* unde hæc veritas perpetuâ traditione in Ecclesiâ semper fuit habita. Ratio autem est; cum enim, ut jam diximus, rectum Ecclesiæ regimen postulet, ut aliqua sit regula viva, quæ res ad Fidem spectantes definiat, controversiæque decidaat, nulla ad hoc munus aptior Concilio generali, in quo unâ cum Capite conveniunt Ecclesiæ Proceres, junctisque viribus ad hæreticorum vim & impetum retundendum, resque Fidei statuendas declarandasque conspirant. Idem etiam dicendum de Concilio generali, in quo Pontifex per se non adest, sed per suos Legatos, si tamen rebus in eo definitis Pontificis approbatio accedat. Imo si juxta instructionem de re aliqua in particulari à Papa per Legatos transmissam, Concilium rem illam definiat, res sic definita, etiam non expectatâ confirmatione Pontificis est statim de Fide, Pontifex siquidem jam præbuit consensum, sicque res illa habet omnem auctoritatem ad firmam & validam definitionem requisitam. Videatur Bellarminus & alii, qui hæc latè prosequuntur.

X.
Concilium generale, in quo adest Romanus Pontifex per se vel per suos Legatos, est infallibilis regula Fidei.

Quid si res definiatur solum juxta instructionem Pontificis.

